UNIV. FOLKMINNESARKIV LUNDS

Fellingsbro Folkhögskola
och Lantmannaskola
1701

Fh.

Närke Waldemar Jansson Närke 1.
Östra Tånga 1:4
Rönna

Sedd av Sofia Kling Skagershult Edsberg 22 juleu 1919-20.

Gamla seder och bruk för nyttiljeu år setan.

Min mormor, fru Sofia Kling, född i Skagershults socken, beläget i sydvästra Närke, har för mig berättat en del seder, som förekom i hennes barndom vid juleu. Jag skall nu försöka återge gemmmors berättelse här setan.

Dagarna före julafton var det ett mycket stökande både ute och inne. Gårdsplanen skulle sopas, vagnarna dragas in och åkdarna översees, så att icke några redskap voro glömda ute. Då mesta dessa skyndsamt, mången gång i hjärtans rätt kunnas hem, i annat fall riskerade man att bli efter med skörden under det kommande året.

Under hela julhelgen skulle ost, bröd och brännvin finnas hvar på bordet. Om någon kom på besök, fick denne ej gå utan att på något vis bli traktérad. De hade för sig, att den, som ej

1 Jan.

1701

blev traktérad, tog julklappen i från den. Under det måltiden pågick på julafton, var det alltid en, som smög sig ut för att se genom fönstret om någon av de närvarande vid bordet satt nyvuxen, den skulle dö under det följande året. Efter slutad måltid gjorde tjurens måltid i ordning, vilken bestod av gröt, dricka och bröd. Karlen skulle ha ett par separ på havren, när han på juldags morgon skulle draga till kyrkan. Efter julottans slut gällde det att komma först hem. Den, som blev först hem, skulle bli först med nästa års skörd. Juldagsmorgon voro de särskilt rädda för tjuvar, varför åtminstone en karl och ett pruntimmer måste vara hemma från julottan.

Annandagen gällde det att vara uppe i tid och taga emot stjärngossarna. De skulle traktéras med kaffe och bränvin, i annat fall voro de otrefliga och sjöngo visor därefter.

En del av dessa julseder finnes nog kvar ännu i våra

1701 701.

3.3.

dag är, men de mest nödtorftiga börja nog att allt mer och mer försvinna.